

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Lähtudes Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse 17.05.2024 esitatud keskkonnaloa taotlusest, võttes aluseks keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41 lg 1 p 1 ja 2, lg 4 ja lg 5 atmosfääriõhu kaitse seaduse § 2, § 89, veeseaduse § 2 lg 2, § 191 lg 1 haldusmenetluse seaduse § 40, § 46 otsustan:

1.1. Anda Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele (registrikood 70009764, aadress Järve tn 34a, Kristiine linnaosa, Tallinn, Harju maakond) tähtajatu keskkonnaluba nr KL-521695 Võrumaa Võru vald Juba küla Tsiatsungõlmaa (91804:001:0279) ja Võru metskond 226 (91804:001:0357) maaüksustel alljärgnevas:

1.1.1. vee erikasutus;

1.1.2. saasteainete viimine paiksest heiteallikast välisõhku;

1.2. Määrata keskkonnaloaga nr KL-521695 lubatud põhjaveevõtu kogused ja seirenõuded (tabel V2. ja V3), sademevee väljalaskmetega suublasse juhitud sademeveele lubatud saasteainete kogused (tabel V4), väljalaskmete seirenõuded (tabel V7), meetmed, mis aitavad vähendada vee erikasutuse mõju ja nende täitmise tähtajad (tabel V16) ja nõuded teabe esitamiseks loa andjale (tabel V17).

1.3. Määrata keskkonnaloaga nr KL-521695 maksimaalsed lubatud aastased saasteainete heitkogused (tabel A4) ja saasteainete heitkoguste ja välisõhu kvaliteedi seire eritingimus (tabel A7): "Selleks, et hinnata saasteainete sisalduse vastavust keskmise võimsusega põletusseadmetele sätestatud heite piirväärtustele, teostada NO_x, CO ja osakeste (PM_{sum}) kontsentratsioonide mõõtmised heiteallikatest 1. Hakke katla korsten (HEIT0012072). Esmakordne mõõtmine teha hiljemalt 4 kuu jooksul peale põletusseadme tööle rakendamisest (orienteeruv tähtaeg 30/09/2024, kuid mitte hiljemalt kui 30.01.2025). Peale esimesi mõõtmisi teostada vastavad mõõtmised regulaarselt kord 3 aasta jooksul eelmisest mõõtmisest arvates. Mõõtmised viia läbi ajal, mil põletusseade võimsusega 2.90 MW_{th} töötab tavapärase koormusega, kasutades kütusena puiduhaket. Käitaja peab tagama nõuetekohase standardile vastava mõõtepunkti ja tuleb läbi viia vähemalt kolm 30 min pikkust mõõtmist. Mõõtetulemused peavad olema teisendatud kujule, mis on

võrreldavad vastavate keskmise võimsusega põletusseadme heite piirväärtustega (sh ühikus mg/Nm^3 , arvestatud 6% O_2 sisalduse juures). Mõõtmisi võib teha vaid vastavat akrediteeringut omav labor, kes peab tagama kasutatava meetodi vastavuse asjakohastele standarditele ning mõõtmiste (sh mõõtepunkti valiku) esinduslikkuse. Mõõtmised ning mõõtmiste aruanne peavad vastama asjakohaste õigusaktidega kehtestatud nõuetele. Mõõtmiste aruanne esitada Keskkonnaametile esimesel võimalusel peale selle saamist laborilt, kuid mitte hiljem kui 2 nädala jooksul, kasutades keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS kohustuse moodulit".

"Selleks, et hinnata saasteainete sisalduse vastavust keskmise võimsusega põletusseadmetele sätestatud heite piirväärtustele, teostada NO_x , CO ja osakeste (PM-sum) kontsentratsioonide mõõtmised heiteallikatest 2. Hakke katla korsten (HEIT0012074). Esmakordne mõõtmine teha hiljemalt 4 kuu jooksul peale põletusseadme tööle rakendamisest (orienteeruv tähtaeg 30/09/2025, kuid mitte hiljemalt kui 30.01.2026). Peale esimesi mõõtmisi teostada vastavad mõõtmised regulaarselt kord 3 aasta jooksul eelmisest mõõtmisest arvates. Mõõtmised viia läbi ajal, mil põletusseade võimsusega $4.60 \text{ MW}_{\text{th}}$ töötab tavapärase koormusega, kasutades kütusena puiduhaket. Käitaja peab tagama nõuetekohase standardile vastava mõõtepunkti ja tuleb läbi viia vähemalt kolm 30 min pikkust mõõtmist. Mõõtetulemused peavad olema teisendatud kujule, mis on võrreldavad vastavate keskmise võimsusega põletusseadme heite piirväärtustega (sh ühikus mg/Nm^3 , arvestatud 6% O_2 sisalduse juures). Mõõtmisi võib teha vaid vastavat akrediteeringut omav labor, kes peab tagama kasutatava meetodi vastavuse asjakohastele standarditele ning mõõtmiste (sh mõõtepunkti valiku) esinduslikkuse. Mõõtmised ning mõõtmiste aruanne peavad vastama asjakohaste õigusaktidega kehtestatud nõuetele. Mõõtmiste aruanne esitada Keskkonnaametile esimesel võimalusel peale selle saamist laborilt, kuid mitte hiljem kui 2 nädala jooksul, kasutades keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS kohustuse moodulit".

1.4. Korraldus jõustub teatavakstegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Osaühing Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus (registrikood 70009764, aadress Järve tn 34a, Kristiine linnaosa, Tallinn, Harju maakond; edaspidi ka *ettevõtte*) esitas Keskkonnaametile 04.03.2024 paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku väljutamise keskkonnaloa (edaspidi ka *keskkonnaluba*) esmataotluse. Taotlus on registreeritud Keskkonnaameti keskkonnaotsuste infosüsteemis (edaspidi KOTKAS) 04.03.2024 dokumendi nr DM-127643-1 all. 17.04.2024 esitas Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus vee erikasutuse keskkonnaloa taotluse. Taotlus on KOTKAS 17.04.2024 dokumendina nr DM-128189-1, menetluse nr M-128189 all. 03.05.2024 kirjas nr DM-128189-3 teavitas Keskkonnaamet taotlejat, et eraldi esitatud keskkonnaloa taotlused on seotud sama kompleksiga ning tuleb esitada tegevusteks ühine keskkonnaloa taotlus.

Atmosfääriõhu kaitse seaduse (edaspidi AÕKS), veeseaduse (edaspidi VeeS) ja keskkonnaministri 23.10.2019 määruse nr 56 „Keskkonnanaloe taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanaloe taotluse ja loa andmekoosseis“ (edaspidi määrus nr 56) nõuetele vastav taotlus on registreeritud Keskkonnaameti keskkonnaotsuste infosüsteemis (edaspidi KOTKAS) 17.05.2024 dokumendi nr DM-127643-18 all.

Tähtajatut keskkonnanaluba taotletakse Võru maakonnas Võru vallas Juba külas Tsiatsungõlmaa (91804:001:0279) ja Võru metskond 226 (91804:001:0357) maaüksustel asuval territooriumil (teeninduslinnak)

- paiksest heiteallikast saasteainete välisõhku väljutamiseks;
- vee erikasutuseks.

Keskkonnanaluba on kohustuslik, kui võetakse põhjavett rohkem kui 150 kuupmeetrit kuus või rohkem kui 10 kuupmeetrit ööpäevas ning juhitakse sademevett suublasse jäätmekäitlusmaalt, tööstuse territooriumilt, sadamaehitiste maalt, turbatööstusmaalt ja muudest kohtadest, kus on saastatuse risk või oht veekogu seisundile (VeeS § 187 p 2 ja 6).

Vastavalt Keskkonnaministri 14.12.2016. a määrusele nr 67 "Tegevuse künnisvõimsused ja saasteainete heidete künniskogused, millest alates on käitise tegevuse jaoks nõutav õhusaasteluba" § 3 lg 1 ja 2 kohaselt on õhusaasteluba nõutav, kui põletusseadme soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus kütuse põletamisel on 1 MWth või suurem ning töötab rohkem kui 500 tundi aastas. Heiteallikaks on rajatav katlamaja, millele ehitamise esimeses järgus (orienteeruv tähtaeg 30/09/2024.a) paigaldatakse kasutusel olnud hakkpuidul töötav multitsükloni ja elektrifiltriga katel Danstoker (2,9 MWth) ning diiselkütusel töötav tipukatel Trioprex (0,65 MWth). Mõlemal katlal on eraldi korsten. Teises järgus (orienteeruv tähtaeg 30/09/2025.a) paigaldatakse uus hakkpuidul töötav multitsükloni ja elektrifiltriga katel AGRO VR4000 (4,6 MWth) ning diiselkütusel töötav tipukatel Viessmann M62 (4,35 MWth).

2.2. Keskkonnanaloe taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Enne haldusakti andmist peab haldusorgan andma menetlusosalistele võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis haldusakti kohta oma arvamus ja vastuväited (haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 40 lg 1).

Keskkonnaamet edastas 04.03.2024 keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu automaatteavituse keskkonnanaloe taotluse T-KL/1022945 (välisõhk) esitamisest Võru Vallavalitsusele teadmiseks. 17.04.2024 edastati automaatteavitus keskkonnanaloe taotluse T-KL/1023468 (vesi) esitamise kohta. Kohaliku omavalitsuse üksus võib esitada kirjaliku arvamus keskkonnanaloe taotluse kohta kümne päeva jooksul taotluse saamisest arvates (KeÜS § 43 lg 1 ja 2). Taotluste kohta ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud. Keskkonnaamet teavitas 15.04.2024 kirjaga nr DM-127643-8 ettevõtet keskkonnanaloe taotluse menetlusse võtmisest. 08.04.2024 saatis MTÜ Meie Nursipalu soovi olla menetlusega M-127643 kursis. Keskkonnanaloe eelnõud edastati tutvumiseks

ja arvamuse avaldamiseks 18.04.2024 ettevõttele ja MTÜ Meie Nursipalule. Eelnõudele määratud tähtaja jooksul ettepanekud/vastuväited laekusid MTÜ-lt Meie Nursipalu (KOTKAS dokumendi nr DM-127643-10), lähemalt peatükis 3.3. (Ettepanekute ja vastuväidete kaalumise.)

17.05.2024 esitas Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus kahe valdkonna (vee erikasutus ja saasteainete viimine paiksest heiteallikast välisõhku) ühise keskkonnaloa taotluse nr T-KL/1022945-11. Keskkonnaamet liitis menetlused M-128189 ja M-127643. 17.05.2024 esitatud keskkonnaloa taotlus T-KL/1022945-11 vaadatakse läbi avatud menetluses (menetluse nr M-127643) (KeÜS § 44).

Keskkonnaamet teavitas xx.05.2024 taotlejat keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmisest ning edastas ühtlasi keskkonnaloa andmise otsuse eelnõu tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks keskkonnaseadustiku üldosa seadus (edaspidi *KeÜS*) § 46 lg 1, HMS § 49 lg 1). Keskkonnaamet küsis Võru Vallavalitsuselt arvamust keskkonnaloa taotluse ja keskkonnaloa eelnõude kohta (KeÜS § 43 lg 1, KeÜS § 48 lg 1) (kiri registreeritud KOTKAS xx.05.2024 nr DM-127643-x). Võru Vallavalitsus arvamusi ega ettepanekuid ei esitanud/esitas.

Loa andja teavitas xx.05.2024 avalikkust keskkonnaloa menetluse algatamisest ning keskkonnaloa ja selle andmise otsuse eelnõu valmimisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (KeÜS § 47 lg 2, § 48) ja xx.05.2024 ilmunud ajalehes Võrumaa Teataja (KeÜS § 47 lg 2). Loa andja teavitas MTÜ-d Meie Nursipalu keskkonnaloa taotluse menetluse ja eelnõude valmimisest (KeÜS § 46 lg 1, HMS § 49 lg 1). Keskkonnaloa taotluse ja eelnõude avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid ei esitatud/esitati (vt ptk 3.3).

3. KAALUTLUSED

3.1 Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi (edaspidi KeHJS) seaduse § 3 lg 1 p 1, p 2).

Kaitseväge Nursipalu harjutusvälja (edaspidi *Nursipalu HV*) laiendamine on otsustatud Vabariigi Valitsuse 20.10.2023 korraldusega nr 266 „Kaitseväge Nursipalu harjutusvälja laiendamine planeerimisseadust kohaldamata, keskkonnamõju hindamata jätmine ja Natura asjakohase hindamise algatamine“ (edaspidi *VV korraldus*). VV korralduses (ptk V, punkt 3) on jäetud Kaitseväge Nursipalu harjutusvälja laiendamisel keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse kohane keskkonnamõju hindamata.

VV korralduse p 3.2. kohaselt jääb harjutusvälja alale Nursipalu HV laiendamisest sõltumatult ehitamisel olev teeninduslinnak ehk vastuvõtuala kuni 1000 inimesele. Kõnealusele teeninduslinnakule taotletakse keskkonnaluba vee erikasutuseks ning saasteainete viimiseks paiksest heiteallikast välisõhku. VV korralduse punktis 3.2.4 on nimetatud tegevused, mida

keskkonnaülevaate tulemusena võib täiendavate uuringute ja mõju hindamiseta viia ellu eeldusel, et olemas on asjakohased load, kui need on õigusaktide kohaselt nõutud. Üheks punktis 3.2.4. nimetatud tegevuseks on Nursipalu HV idaservas asuva Tsiatsungõlmaa raadamisala raadamine ja ehitustööd.

Keskkonnaloa taotluses toodud tegevuste puhul ei ole keskkonnamõju hindamine (edaspidi *KMH*) kohustuslik, kuna taotletavad tegevused ei ole olulise keskkonnamõjuga tegevused KeHJS mõistes (KeHJS § 11 lg 3, § 6 lg 1). Tegevusvaldkondade täpsustatud loetelu, mille korral tuleb anda eelhindang, on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse määrusega 224 "Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu" (edaspidi *määrus nr 224*). Määruse nr 224 § 2 p 1 kohaselt tuleb eelhindang anda põletusseadme rajamisel ning elektri- või soojusenergia tootmisel, kui põletusseadmete summaarne soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on 50–299 MW. Rajatava katlamaja summaarne võimsus on 12,5 MW, seega keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindangut ei anta. Määruse nr 224 kohaselt tuleb eelhindang anda põhjavee võtmisel 200 000–10 000 000 kuupmeetrit aastas (§ 11 p 8). Taotletav veevõtt on 25 760 m³/a ning põhjaveevõttule eelhindangu andmise kohustust ei ole. Samuti ei ole nimetatud määru nr 224 sademevee suublasse juhtimist eelhindangu kohustusega tegevuste seas.

KeHJS § 6 lg 1 ja lg 2 ning määruse nr 224 § 15 p 8 kohaselt tuleb keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang anda tegevusele, mis ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti. Lähimad Natura võrgustiku alad asuvad katastriüksusest Tsiatsungõlmaa (91804:001:0279) enam kui 2,5 km kaugusel. Juba kanakulli püsielupaik asub katastriüksusest Tsiatsungõlmaa ligikaudu 450 m kaugusel, lähim pesapuu umbes 700 m kaugusel. Keskkonnaamet on seisukohal, et teeninduslinnaku katlamaja rajamise ja kasutamisega viidatud kaugustel ei kaasne häiringuid, mis võiksid avaldada olulist mõju kaitstavatele loodusobjektidele. Ei ole oodata, et taotletav tegevus võiks, kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku aladele või kaitstavatele loodusobjektidele ning keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindangut ei anta.

3.2. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

Keskkonnaloa annab Keskkonnaamet (KeÜS § 41 lg 5, VeeS § 191 lg 1, AÕKS § 89). Keskkonnaloa taotluse menetlusele kohaldatakse KeÜS 5. peatüki ja HMS sätteid, arvestades AÕKS (AÕKS § 2 lg 2, § 19¹ ja § 79 lg) ja VeeS (VeeS § 2 lg 2) sätestatud erisusi

Korralduse otsustava osa punktiga 1.1 antav keskkonnaluba nr KL-521695 annab Riigi Kaitseinvesteeringute Keskusele õiguse aadressil Tsiatsungõlmaa, Juba küla, Võru vald, Võru maakond (katastritunnus 91804:001:0279) ja Võru metskond 226, Juba küla, Võru vald, Võru maakond (katastritunnus 91804:001:0357) asuvale kütisele vee erikasutuseks ja saasteainete välisõhku väljutamiseks keskkonnaloas määratud tingimustel ja kogustes.

3.2.1 Vee erikasutus

Võrumaa Võru vald Juba küla Võru metskond 226 maaüksusel (registriosa nr 11993950, katastritunnus 91804:001:0357) asuvast puurkaevust on kavas põhjaveevõtt ja kõrvalolevalt Tsiatsungõlmaa maaüksuselt (katastriüksus 91804:001:0279) sademevee kanalisatsioonist sademevee suublasse juhtimine. Territooriumi olmereovesi juhitakse Võru valla ja Võru linna ühiskanalisatsiooni, mida teenindab Võru reoveepuhasti (kood PUH0860200). Territooriumil on 330 m³ reoveemahuti.

Vee erikasutuseks võõral maatükil peab kasutajal olema maaomaniku nõusolek (veeseadus § 186 lg 2). Mõlemad vee erikasutusega seotud maaüksused on riigi omandis, maa valitseja kaitseministeerium, volitatud asutus Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus.

Lubatud tegevus

Põhjaveevõtt

Keskkonnaloa põhine põhjaveevõtt toimub põhjaveekogumist Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas Kesk-Devoni põhjaveekihi puurkaevuga katastrinumber 71570, veehaarde nimetus Nursipalu 2 (71570), kood POH0024173. Puurkaevu asukoha koordinaadid on X:6411405; Y:675402. Kinnitatud põhjaveevaru veehaardel ja põhjaveevõtu piirkonnas Juba külas puudub.

Veevõtuks kasutatav veehaare (puurkaevu registrikood PR0071570) on rajatud 2023. aastal, puurkaev on 232 m sügav, selle deebit on 15,3 l/s. Veehaare asub Võrumaal Võru vallas Juba külas Võru metskond 226 maaüksusel (registriosa nr 11993950, katastritunnus 91804:001:0357). Puurkaevu asukoha koordinaadid on X:6411405; Y:675402. Veehaardele on kehtestatud 30 m ulatuses sanitaarkaitseala.

Võetavat vett kasutatakse olme- ja joogiveena. Toorvee käitlemiseks on rajatud veetöötlusjaam, kus toimub raua ärastamine. Lisaks on olemas võimalus (liitumispunkt ühisveevärgiga) vajadusel kasutada AS VÕRU VESI ühisveevärgi vett.

Lubatud veevõtukogus

VeeS § 193 lõike 1 punkti 1 järgi märgitakse keskkonnaloal veevõtu lubatud kogused ja aeg veehaarete ning põhjaveekihtide kaupa.

Taotluse kohaselt on taotletav põhjaveekogus 6440 m³/kvartalis, 25760 m³/a (70 m³/d). Puurkaevu deebit on 15,3 l/s, staatiline veetase 7 m. Veehaare Nursipalu 2 (71570) rahuldab taotletavat veetarvet.

Keskkonnaluba on tähtajatu, välja arvatud juhul, kui põhjavett võetakse kehtestatud põhjaveevarust (VeeS § 189 lg 1 p 3), mil ei anta keskkonnaluba kauemaks, kui kehtib

kehtestatud põhjaveevaru (VeeS § 189 lg 3). Veehaardele ega selle asukohta Võru valla Juba külas ei ole kehtestatud põhjaveevaru, mistõttu keskkonnaloa saab anda tähtajatult.

Põhjavee kaitse eesmärk on põhjaveekogumite hea seisund (VeeS § 34). Põhjaveekogumi seisund on hea, kui selle keemiline ja koguseline seisund on VeeS § 66 lg 6 alusel kehtestatud kvaliteedinäitajate väärtuste ja koguselise seisundi määramiseks kasutatavate näitajate ning VeeS § 77 lg 4 alusel kehtestatud läviväärtuste kohaselt hea. Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava 2022-2027 lisa 7 kohaselt on Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas koguseline seisund hea, keemiline seisund halb (Marandi, A., Karro, E., Osjamets, M., Polikarpus, M., Hunt, M. 2020. Eesti põhjaveekogumite seisund perioodil 2014-2019. EGF Eesti Geoloogiateenistus, Rakvere).

Seega arvestades taotlust, puurkaevu tootlikkust ning kasutatava põhjaveekogumi head koguselist seisundit määrab Keskkonnaamet keskkonnaloal lubatud põhjaveevõtukogused: 6440 m³/kvartalis, 25 760 m³/a (70 m³/d).

Võetud põhjavee kohta arvestuse pidamise ning põhjavee seire nõuded

VeeS § 193 lõike 1 punkti 3 kohaselt kantakse veeloale (keskkonnaloale) põhjavee kvaliteedi kontrollimise ja põhjavee taseme mõõtmise nõuded ning arvestuse pidamise nõuded põhjaveekihist võetava vee koguse määramise ja võetud põhjavee kohta.

VeeS § 236 lõike 2 kohaselt kuulub veeloaga nõutav omaseire veeuuringu alla ning VeeS § 243 lõike 1 kohaselt peab veeuuringu või joogiveeuuringu proovivõtja olema atesteeritud vastavas valdkonnas kehtiva korra kohaselt, kasutama veeuuringu või joogiveeuuringu eesmärgiga sobivaid mõõte- ja proovivõtuvahendeid ning järgima asjakohast mõõtemetoodikat. Katselabor, kes võtab veeuuringute käigus proove ning teeb vee füüsikalise-keemilise ja keemilise analüüsi, peab vastama veeseaduse § 237 lõike 4 alusel kehtestatud katselabori nõuetele ning sooritama vähemalt üks kord aastas veeuuringu valdkonnas katselaborite võrdluskatsed (VeeS § 237 lg 2).

Veehaare Nursipalu 2 (71570) asub looduslikult nõrgalt kaitstud põhjaveega piirkonnas (1:50000 põhjavee kaitstuse kaart, Maa-amet 2024). Puurkaevu PRK0071570 geoloogilise läbilõike järgi on aluspõhja kivimid kaetud 6 m paksuse liivsavimoreeniga. Puurkaev on 232 m sügav, maapinnalt kuni 130 m sügavuseni on puurkaevu manteltoru tsementeeritud, edasi läheb manteltoru, mille isolatsiooniks on puistekruus.

Ida-Eesti vesikonna veemajanduskava 2022-2027 meetmeprogrammis on Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas oluliste koormustena nimetatud ebaselge inimkoormus ja veevõtt ühisveevärgi tarbeks ning töötatud välja meetmed. Keskkonnaloapõhise põhjaseire eesmärgiks on jälgida, kas vee erikasutustegevus põhjustab muudatusi põhjaveekihi keemilises koostises, et vajadusel planeerida meetmeid mõju vähendamiseks.

Keskkonnaamet lähtub põhjavees seiratavate näitajate määramisel keskkonnaministri 01.10.2019 määrusest nr 48 „Põhjaveekogumite nimekiri ja nende eristamise kord, seisundiklassid ja nende määramise kord, seisundiklassidele vastavad keemilise seisundi

määramiseks kasutatavate kvaliteedinäitajate väärtused ja koguselise seisundi määramiseks kasutatavate näitajate tingimused, põhjavett ohustavate saasteainete nimekiri, nende sisalduse läviväärtused põhjaveekogumite kaupa ja kvaliteedi piirväärtused põhjavees ning taustataseme määramise põhimõtted“ (edaspidi määrus nr 48) ja kasutatavast põhjaveekogumist (Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas). Määruse nr 48 § 3 lõige 1 sätestab põhjaveekogumi seisundiklassi määramisel aluseks olevad andmed, mille hulgas on ka keskkonnalaad.

Põhjaveekogumi keemilise seisundiklassi määramiseks kasutatavad kvaliteedinäitajad on põhjavee kvaliteedi piirväärtused, põhjavee saasteainesisalduse läviväärtused, elektrijuhtivus, pH, lahustunud hapniku sisaldus, keemiline hapnikutarve, ammooniumi, kloriidide, sulfaatide ning ohtlike ainete, sealhulgas arseeni, kaadmiumi, plii, elavhõbeda, trikloroeteeni, tetrakloroeteeni ja sünteetiliste ainete kontsentratsioon (määrus 48 § 6).

Kesk-Devoni põhjaveekogum Ida-Eesti vesikonnas põhjavett ohustavateks saasteaineteks on naftasaadused, benseen ja summa PAH (määrus nr 48 § 10 lg 1) ning põhjaveekogumi keemilise seisundiklassi määramisel võetakse arvesse põhjavett ohustavate saasteainete (nitraatide ja pestitsiidide toimeainete) kvaliteedi piirväärtusi (määrus nr 48 § 9 lg 1).

Lähtudes eeltoodust määrab Keskkonnaamet üks kord kolme aasta jooksul põhjavee kvaliteedi seirel seiratavateks näitajateks elektrijuhtivus, pH, lahustunud hapniku sisaldus, keemiline hapnikutarve, ammoonium, kloriidid, sulfaadid, nitraadid ning üks kord kuue aasta jooksul põhjavees seiratavateks näitajateks naftasaadused, benseen, summa PAH ja pestitsiidide toimeained.

Põhjavee reostuskahtluse korral võtta kontrollanalüüsiks veeproovid koheselt. Kui analüüs kinnitab põhjavee kvaliteedi halvenemist, tuleb välja selgitada selle põhjus.

Arvestades taotletavat põhjaveevõtu kogust, puurkaevu deebitit ning Kesk-Devoni põhjaveekogumi Ida-Eesti vesikonnas head kogulist seisundit ei määra Keskkonnaamet põhjaveetaseme seire nõuet.

Keskkonnatasude seaduse § 10 lõike 1 kohaselt makstakse vee erikasutusõiguse tasu õiguse eest võtta põhjaveekihi vett erikasutuse korras. Keskkonnatasude seaduse § 32 lõike 3 järgi arvutatakse tasustatav vee kogus veearvesti näidiku järgi puurkaevude ja vee kasutusviiside kaupa. Keskkonnatasude arvestusel kasutatava veearvesti taatlemise nõuded tulenevad mõõteseadusest (§ 6 lõige 4) ja majandus- ja taristuministri 18.12.2018. a määruse nr 65 „Metroloogiliselt kontrollitud mõõtevahendite kohustuslikud kasutusalaad koos eranditega, metrooloogilise kontrolli alla kuuluvate mõõtevahendite nimistu, täpsusnõuded, taatluskehtivusajad ning metrooloogilise kontrolli ja statistilise taatluse täpsustatud nõuded“ lisast, mille punkti 4.1 järgi keskkonnakaitseloaga vee võtmisel vee koguse mõõtmisel (kui kasutatakse veearvestit, DN < 300 mm ja nimikulu < 900 m³/h) on taatluskehtivusaeg 10 aastat.

Veearvesti tuleb taadelda vastavalt kehtivale korrale. Taatlust tõendav dokument tuleb säilitada ja esitada kontrollimiseks loa andja nõudmisel.

Puurkaevust võetava vee kogust tuleb mõõta taadeldud veearvestiga. Veevõtukogus määrata igakuiselt (kuu lõpu) veearvesti näitude alusel, veearvesti näidud dokumenteerida veevõtu päevikus, mis esitada loa andjale nõudmisel.

Põhjavee kvaliteedi seire on teostatud 09.01.2024. ja 01.02.2024. Seiretulemused on esitatud keskkonnavalga taotluse koosseisus. Järgmine põhjavee kvaliteedi seire teostada hiljemalt 2027.a üks kord kolme aasta jooksul seirataivate näitajate kohta ning 2030.a üks kord kuue aasta jooksul seirataivate näitajate kohta.

Põhjaveeseire tulemused tuleb esitada Keskkonnaametile keskkonnaotsuste infosüsteemis Kohustuste moodulis (KeÜS § 40¹ lg 1 p 1) .

Sademevee suublasse juhtimine

Sademevett juhitakse ära Võrumaa Võru valla Juba küla Tsiatsungõlmaa maaüksuselt (katastriüksus 91804:001:0279) viie väljalaskmega. Väljalaskmete nr 2-4 valgala on universaalhallide vaheline asfaltkattega ala, väljalaskme nr 1 sademevesi koguneb kõvakattega kaetud tankimisalal. Kõikide väljalaskmete juures on sademevee puhastamiseks õlipüüdurid ning väljalaskme nr 1 juures ka liiva-mudapüüdur. Sademevesi suunatakse sademeveetorustikust rajatud kraavidesse, millega vesi juhitakse olemasoleva kraaviga (kood VEE1004304) Ura oja (kood VEE1004300) suunas. Ura oja on Ida-Eesti vesikonna pinnaveekogum Ura(Vagula), kood 1004300_1. Ura ojani on kraavivõrgustikku pidi territooriumilt ca 960 m. Taotlusel toodud suublasse juhitavad prognoositavad sademevee kogused on arvutatud standardi EVS 846/2021 alusel. Väljalaskme nr 1 (tankimisala) sademevee valgala on 546 m² arvutislik vooluhulk 360 m³/a, väljalaskmete 2 ja 3 valgala on 9600 m² (arvutuslik vooluhulk 3209 m³/a) ning väljalaskmete 4 ja 5 valgala on 11 200 m² (vooluhulk 3881 m³/a).

Väljalaskme nimetus	Väljalaskme kood	Väljalaskme asukoht, suubla	Sademevee puhastusseade
Nursipalu sademevesi 1	VO104	X:6411111 Y:675486 kraav (VEE1004305)	liiva-mudapüüdur LM4000, õlipüüdur ENS30
Nursipalu sademevesi 2	VO105	X:6411281 Y:675727 kraav (VEE1004305)	õlipüüdur ENS 50/150
Nursipalu sademevesi 3	VO106	X:6411278 Y:675727 Kraav (VEE1004305)	õlipüüdur ENS 50/150
Nursipalu sademevesi 4	VO107	X:6411427 Y:675633 kraav (VEE1004306)	õlipüüdur ENS 65/190
Nursipalu sademevesi 5	VO108	X:6411427 Y:675637 Kraav (VEE1004306)	õlipüüdur ENS 65/190

Veeloas märgitakse saasteainete, sealhulgas ohtlike ainete suurim lubatav sisaldus heitvees ja saasteainete heitkogus ainete ja väljalaskmete kaupa ning seirenõuded, tegevuse mõju vähendamise meetmed ning teabe esitamise nõuded (VeeS § 193 lg 1 p 4 -10).

Suublasse juhitud sademevesi peab vastama nõuetele, mis on kehtestatud keskkonnaministri 08.11.2019 määruses nr 61 „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“ (edaspidi määrus nr 61). Sademevee suublasse juhtimisel tuleb tagada, et vee- ja veega seotud maismaaökosüsteemide seisund ei halveneks (määrus nr 61 § 5 lg 1). Lahkvoolsest sademeveekanalisisatsioonist tohib sademeveelaskme kaudu suublasse juhtida sademevett, mille saastenaajatjad ei ületa määruse nr 61 lisas 1 sätestatud piirväärtusi, mis kehtivad reoveekogumisala kohta, mille koormus on 2000–9999 ie, välja arvatud heljumi sisaldus, mis ei tohi ületada 40 mg/l, ja naftasaaduste sisaldus, mis ei tohi ületada 5 mg/l (määrus nr 61 § 7 lg 1).

Sademeveele on kohustuslik loaga määrata vähemalt heljumi- ja naftasaaduste sisalduse ning biokeemilise hapnikutarbe piirväärtused koos vastava seirekohustusega. Muud määruse nr 61 lisas 1 nimetatud saastenaajatjate piirväärtused ja seirenõuded määratakse loas sademevee päritolu ja riskihinnangu põhjal (määrus nr 61 § 7 lg 7).

Arvestades eeltoodut ning asjaolu, et tegemist on kõvakattega ala (hallide vaheline asfaltkattega ala, tankimisala) sademeveega, territooriumil ei toimu ohtlike ainete käitlemist ega keskkonnale ohtu kujutavat tegevust, määrab Keskkonnaamet Tsiatsungõlmaa maaüksuselt sademevee väljalaskmetega suublasse juhitud sademeveele järgmised saastenaajatjad koos piirväärtustega: biokeemiline hapnikutarve (BHT7)=15 mgO₂/l, heljuvaine=40 mg/l, naftasaadused=5 mg/l.

Keskkonnaamet ei määra loas lubatud vooluhulga kogust, sest tegelik suublasse juhitud sademevee kogus sõltub sademetest. Suublasse juhitud sademevee vooluhulk on soovituslik arvutada standardis EVS 848 „Väliskanalisatsioonivõrk“ või muus samaväärses standardis sätestatud meetodika alusel või määrata sademevee kogus väljalaskme valgala pindala ja igakuise keskmise sademete hulga (Keskkonnaagentuuri sademete andmed, lähim ilmajaam) põhjal. Ärajuhitud sademevee koguste määramise arvutuskäik tuleb dokumenteerida ja esitada koos sademevee seireandmetega.

Seirenõuded

Sademevee saasteainete ning ohtlike ainete sisalduse ja heitvee pH määramiseks peab vee erikasutaja tagama loaga määratud kohtadest proovide võtmise ning korraldama proovide analüüsi. Suublasse juhitud sademeveest peab olema võimalik võtta esinduslikke proove (määrus nr 61 § 14). Proovi võtmisel tuleb tagada proovi esinduslikkus. Sademevee proovivõtja peab proovivõtul järgima asjaomase proovivõtuvaldkonna tunnustatud meetodit ja tagama, et saadud tulemuste jälgitavus on tõendatud (VeeS § 243 lg 2).

Keskkonnaloa raames tehtava sademevee omaseire proov võib olla punktproov, mis on võetud 30 minuti jooksul pärast sademevee äravoolu algust (määrus nr 61 § 14 lg 9). Reostusnäitajate ja ohtlike ainete sisalduse määramiseks ei võeta sademevees proovi vihmavalingu või muude erakorraliste ilmastikuolude, näiteks lume kiire sulamise ajal (määruse nr 61 § 16 lg 6).

Analüüsid tuleb teostada analüüsitavate komponentide osas akrediteeritud laboris. Analüüsi teostav katselabor peab vastama katselaborite pädevuse üldnõuetele (olema akrediteeritud ja sooritanud katselaborite vahelised võrdluskatsed) (VeeS § 237 lg 2).

Proovivõtu sagedus ja koht täpsustatakse sademevee ning muu saasteallika korral saastenäitajate määramiseks loas. Sademevee ning muu saasteallika proove tuleb võtta vähemalt üks kord aastas, kuid loa andja ei tohi loaga määrata proovivõtu sageduseks rohkem kui üks kord kvartalis. Loa omaja võib vajaduse korral võtta proove sagedamini, kui on loaga nõutud, ja arvestada kvartali jooksul võetud proovide keskmist tulemust (määrus nr 61 § 16 lg 5).

Kõikide sademevee väljalaskmete juures on proovivõtukaevud, mille asukohad märgib Keskkonnaamet keskkonnaloa tabelis 7 sademevee seirekohtadeks.

Arvestades, et tegemist on suublasse juhitava sademevee seirega, määrab Keskkonnaamet keskkonnaloas sademevee väljalaskmete seire sageduseks üks kord poolaastas. Seirataavad näitajad on: biokeemiline hapnikutarve, heljum ja naftasaadused.

Väljalaskmete omaseire tulemused tuleb esitada Keskkonnaametile üks kord poolaastas keskkonnaotsuste infosüsteemis Kohustuste moodulis (KeÜS § 40¹ lg 1 p 1) .

Keskkonnaportaali (<https://keskkonnaportaali.ee/et/teemad/vesi/pinnavesi/pinnaveekogumite-seisundiinfo>) 2022.a pinnaveekogumite seisundiinfo kohaselt on Ura (Vagula) pinnaveekogumi koondseisund hea. Suublaseire määratakse keskkonnaloas (määrus nr 61 § 10 lg 1). Loa andja määrab loaga suubla seire kohustuse suublasse juhitava heit-, kaevandus- ja karjääriveele. Sademeveele määrab loa andja suubla seire nõude üksnes juhul, kui on alust arvata, et ärajuhitud vesi omab mõju suublaks oleva vee ökosüsteemile (määrus nr 61 § 10 lg 1). Arvestades, et sademevesi juhitakse ära kõvakattega alalt, kus keskkonnaohu tekke tõenäosus on väike, sademevesi puhastatakse enne suublasse juhtimist mehaaniliselt, sademevee suublaks olevad kraavid on värskelt rajatud ja on sademete vaesel perioodil kuivad, territooriumi (väljalaskmete) kaugust Ura ojast (ca 900 m), enne Uraja oja jõudmist sademevee segunemist pinnaveega, ei kujuta eeldatavalt sademevesi ohtu Ura (Vagula) veekogumi vee kvaliteedile ning Keskkonnaamet ei määra sademevee väljalaskmetele suublaseiret.

3.2.2. Saasteainete välisõhku väljutamiseks paiksest heiteallikast

Lubatav tegevus

Keskkonnaminister kehtestab määrusega nr 67 saasteainete heitkogused ja kasutatavate seadmete võimsused, millest alates on nõutav keskkonnaluba saasteainete viimiseks paiksest heiteallikast välisõhku. Selle määruse järgi vajab Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus oma käitisele keskkonnaluba, kuna käitis kasutatakse põletusseadmeid, mille põletusseadme soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus kütuse põletamisel on 1 MWth või suurem. Käitis osutab keskkütte- ja sooja veega varustamise teenust ümbritsevate hoonetele, muud tootmistegevust ei esine (EMTAK 35301 - Auru ja konditsioneeritud õhuga varustamine). Käitis on kuus heiteallikat: 1. hakke katla korsten (HEIT0012072), 1. õlikatla korsten

(HEIT0012073), 2. hakke katla korsten (HEIT0012074), 2. õlikatla korsten (HEIT0012075), 1. õlikatla mahuti (HEIT0012076) ja 2. õlikatla mahuti (HEIT0012077). Kütusena on kasutusel 6 305 t/a puiduhaket ja 82 t/a diiselkütust.

Lubatud heitkoguste (LHK) projekt on keskkonnaloa taotluse ja loa lahutamatu osa (keskkonnaministri 23.10.2019 määrus nr 56 "Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis" § 20; edaspidi määrus nr 56). LHK projektist leiab heiteallikate, heitkoguste, tootmisprotsesside, arvutuste jne täpsemad kirjeldused, info ning andmed. Seetõttu Keskkonnaamet korralduses LHK projektist leitavat infot ei korda.

Keskkonnaamet kontrollis keskkonnaloa taotluse ja lubatud heitkoguste projekti (edaspidi LHK projekt) vastavust keskkonnaministri 27.12.2016 määrusele nr 75 „Õhukvaliteedi piir- ja sihtväärtused, õhukvaliteedi muud piirnormid ning õhukvaliteedi hindamiskiirid“ (edaspidi määrus nr 75) ja keskkonnaministri 27.12.2016 määrusele nr 84 „Õhukvaliteedi hindamise kord“ (edaspidi määrus nr 84). Iga saasteaine hajumise arvutuslikul hindamisel võetakse arvesse kõik käitise tootmisterritooriumil paiknevad heiteallikad ja kõik õhusaasteluba, keskkonnakompleksluba või registreeringut omavad heiteallikad, mis jäävad saasteainete hajumise arvutuslikuks hindamiseks kasutatava arvutusprogrammi hindamise piirkonda (AÕKS § 92 lg 3). Hajumisarvutuse piirkonnaks on piirkond, mis ulatub alani, kus on tagatud saasteainete sisalduse vastavus AÕKS § 47 lg 1 ja lg 2 alusel kehtestatud piirväärtusele või sihtväärtusele, kuid vähemalt 500 m raadiuses käitise igast heiteallikast (määrus nr 84 § 17 lg 7).

Paikse heiteallika valdaja peab tagama, et tema valduses olevatest heiteallikatest välisõhku väljutatavate saasteainete kogused ei ületaks kehtestatud kontrollarvu ega põhjustaks piirkonna välisõhu saastatuse taseme piirväärtuse ületamist (AÕKS § 101 lg 1 p 1). Keskkonnaluba ei saa välja anda, kui keskkonnaloa alusel kavandatava tegevusega kaasnevate heidete lisandumisel oleks keskkonna kvaliteedi piirväärtus ületatud (KeÜS § 52 lg 8). Keskkonnaamet kontrollis keskkonnaloa taotluse vastavust määrusele nr 84. Vastavalt keskkonnaministri määrusele nr 84 § 18 koostatakse saasteaine hajumiskaart iga saasteaine kohta, mille arvutuslik sisaldus on väljaspool käitise tootmisterritooriumi piiri suurem kui 30% piirväärtusest või sihtväärtusest, mis on kehtestatud atmosfääriõhu kaitse seaduse § 47 lõigete 1 ja 2 alusel, ning vajaduse korral rakendatakse keskmistamisaegade kohta protsentiile. Saadud kontsentratsioonid ei ületa tunni-, ööpäeva- ega aastakeskmist õhukvaliteedi piirväärtust (ÕPV). Arvutustulemused näitavad, et suurimat õhukvaliteedi taset väljaspool tootmisterritooriumi põhjustab lämmastikdioksiid, mille maksimaalne arvutuslik ühe tunni kontsentratsioon väljaspool ettevõtte tootmisterritooriumi on 77 µg/m³ ehk 38,5% ÕPV1st. Teiste saasteainete osas, sealhulgas ka koosmõju korral, jäävad arvutuslikud õhukvaliteedi tasemed väljaspool tootmisterritooriumi õhukvaliteedile kehtestatud piirväärtustest tunduvalt madalamale. Taotletava keskkonnaloa heitkogustega on välisõhu maksimaalne arvutuslik õhukvaliteedi tase väljaspool tootmisterritooriume tagatud, seega saab Keskkonnaamet anda keskkonnaloa nr KL-521695.

Keskkonnaamet kontrollis keskkonnaloa taotluse vastavust keskkonnaministri 24.11.2016 määrusele nr 59 „Põletusseadmetest ja põlevkivi termilisest töötlemisest välisõhku väljutatavate

saasteainete heidete mõõtmise ja arvutusliku määramise meetodid“. Põletusseadme puhul heitkoguseid mõõdetud ei ole, lähtutud on kehtivast arvutusmetoodikast ja infosüsteemi KOTKAS arvutusmoodulist. Taotlusmaterjal vastab nimetatud määrusega seatud nõuetele seega saab Keskkonnaamet anda keskkonnaloa nr KL-521695.

Keskkonnaamet kontrollis keskkonnaloa taotluse vastavust keskkonnaministri 27.12.2016 määrusele nr 86 „Välisõhku väljutatava süsinikdioksiidi heite arvutusliku määramise meetodid.“ Taotlusmaterjal vastab nimetatud määrusega seatud nõuetele, seega saab Keskkonnaamet anda keskkonnaloa nr KL-521695.

LHK projektis esitatakse andmed käitise tegevusega kaasneva võimaliku lõhnaaine esinemise kohta, mis võib põhjustada lõhnaaine häiringutaseme ületamise (määruse nr 56 § 31). Lõhnaaine häiringutaseme hindamisel lähtutakse saasteainete lõhnalävedest ja määruse nr 37 nõuetest. Lõhnaainele on kehtestatud piirnorm - lõhnaaine häiringutase, mis on sageduspõhine. Lõhnaaine esinemise häiringutase vastuvõtja juures on 15% aasta lõhnatundidest. Arvestades käitise tegevust, lõhnaainete häiringuid pole ette näha. Ebameeldiva lõhna potentsiaalseid põhjustajaid pole.

LHK projektis tuleb anda müra võimalikkuse esinemise hinnang, milles esitatakse andmed müraallikate kohta, mis võivad põhjustada normtaseme ületamist (määrus nr 56 § 32 lg 1). Märkimisväärseid müraallikaid ei ole.

Keskkonnaloa andja keeldub keskkonnaloa andmisest, kui keskkonnaloa taotlejal ei ole tegevuskoha omaniku nõusolekut viimase omandis oleva kinnisasja kasutamiseks (KeÜS § 52 lg 1 p 2). KeÜS § 52 lg 1 p 2 nõuded on täidetud. Taotlusmaterjal vastab seatud nõudele, seega saab Keskkonnaamet anda keskkonnaloa nr KL-521695 .

Keskmise võimsusega põletusseadmed

19.12.2017 jõustus keskkonnaministri 05.11.2017 määrus nr 44 „Väljaspool tööstusheite seaduse reguleerimisala olevatest põletusseadmetest väljutatavate saasteainete heite piirväärtused, saasteainete heite seirenõuded ja heite piirväärtuste järgimise kriteeriumid“ (edaspidi *määrus nr 44*), millega kehtestatakse põletusseadmetele, mille soojussisendile vastav nimisoojusvõimsus on 1 MW_{th} või suurem ning väiksem kui $50 \text{ MW}_{\text{th}}$ (edaspidi *keskmise võimsusega põletusseadmed*) heite seirenõuded, heite piirväärtused ja nende järgimise kriteeriumid.

Heiteallikaks on rajatav katlamaja, millele ehitamise esimeses järgus (orienteeruv tähtaeg 30/09/2024.a) paigaldatakse kasutusel olnud hakkpuidul töötav multitsükloni ja elektrifiltriga katel Danstoker ($2,9 \text{ MW}_{\text{th}}$) ning diiselkütusel töötav tipukatel Trioprex ($0,65 \text{ MW}_{\text{th}}$). Mõlemal katlal on eraldi korsten. Teises järgus (orienteeruv tähtaeg 30/09/2025.a) paigaldatakse uus hakkpuidul töötav multitsükloni ja elektrifiltriga katel AGRO VR4000 ($4,6 \text{ MW}_{\text{th}}$) ning diiselkütusel töötav tipukatel Viessmann M62 ($4,35 \text{ MW}_{\text{th}}$). Mõlemal katlal on eraldi korsten. Vastavalt määrus 44 § 9 on tegemist uute põletusseadmetega.

Põletusseade 1. hakke katla korsten (HEIT0012072) soojussisendile vastava nimisoojusvõimsusega $2,9 \text{ MW}_{\text{th}}$, töötab taotluse tabeli 5.2. „Käitise kategooria“ andmetel 4000 tundi, kütteks kasutatakse 2483 t puiduhaket. 1. õlikatla korsten (HEIT0012073) soojussisendile vastava nimisoojusvõimsusega $0,65 \text{ MW}_{\text{th}}$, töötab 400 tundi, kütteks kasutatakse 10 t diiselkütust. 2. hakke katla korsten (HEIT0012074) soojussisendile vastava nimisoojusvõimsusega $4,6 \text{ MW}_{\text{th}}$, töötab taotluse tabeli 5.2. „Käitise kategooria“ andmetel 4760 tundi, kütteks kasutatakse 3822 t puiduhaket. 2. õlikatla korsten (HEIT0012075) soojussisendile vastava nimisoojusvõimsusega $4,35 \text{ MW}_{\text{th}}$, töötab 400 tundi, kütteks kasutatakse 72 t diiselkütust.

Määruse 44 lisa 2 kohaselt on NOx piirväärtuseks biomassil 500 mg/Nm³ ja osakeste piirväärtuseks 50 mg/Nm³. Tulenevalt eelnevast seab Keskkonnamet keskkonnavalda nr vormi A7. „Saasteainete heitkoguste ja välisõhu kvaliteedi seire, saasteainete heitkoguste vähendamise tegevuskava koostamise jm eritingimused“ eritingimus järgmises sõnastuses:

"Selleks, et hinnata saasteainete sisalduse vastavust keskmise võimsusega põletusseadmetele sätestatud heite piirväärtustele, teostada NOx, CO ja osakeste (PM-sum) kontsentratsioonide mõõtmised heiteallikatest 1. Hakke katla korsten (HEIT0012072). Esmakordne mõõtmine teha hiljemalt 4 kuu jooksul peale põletusseadme tööle rakendamisest (orienduruv tähtaeg 30/09/2024, kuid mitte hiljemalt kui 30.01.2025). Peale esimesi mõõtmisi teostada vastavad mõõtmised regulaarselt kord 3 aasta jooksul eelmisest mõõtmisest arvates. Mõõtmised viia läbi ajal, mil põletusseade võimsusega $2,90 \text{ MW}_{\text{th}}$ töötab tavapärase koormusega, kasutades kütusena puiduhaket. Käitaja peab tagama nõuetekohase standardile vastava mõõtepunkti ja tuleb läbi viia vähemalt kolm 30 min pikkust mõõtmist. Mõõtetulemused peavad olema teisendatud kujule, mis on võrreldavad vastavate keskmise võimsusega põletusseadme heite piirväärtustega (sh ühikus mg/Nm³, arvestatud 6% O₂ sisalduse juures). Mõõtmisi võib teha vaid vastavat akrediteeringut omav labor, kes peab tagama kasutatava meetodi vastavuse asjakohastele standarditele ning mõõtmiste (sh mõõtepunkti valiku) esinduslikkuse. Mõõtmised ning mõõtmiste aruanne peavad vastama asjakohaste õigusaktidega kehtestatud nõuetele. Mõõtmiste aruanne esitada Keskkonnaametile esimesel võimalusel peale selle saamist laborilt, kuid mitte hiljem kui 2 nädala jooksul, kasutades keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS kohustuse moodulit".

"Selleks, et hinnata saasteainete sisalduse vastavust keskmise võimsusega põletusseadmetele sätestatud heite piirväärtustele, teostada NOx, CO ja osakeste (PM-sum) kontsentratsioonide mõõtmised heiteallikatest 2. Hakke katla korsten (HEIT0012074). Esmakordne mõõtmine teha hiljemalt 4 kuu jooksul peale põletusseadme tööle rakendamisest (orienduruv tähtaeg 30/09/2025, kuid mitte hiljemalt kui 30.01.2026). Peale esimesi mõõtmisi teostada vastavad mõõtmised regulaarselt kord 3 aasta jooksul eelmisest mõõtmisest arvates. Mõõtmised viia läbi ajal, mil põletusseade võimsusega $4,60 \text{ MW}_{\text{th}}$ töötab tavapärase koormusega, kasutades kütusena puiduhaket. Käitaja peab tagama nõuetekohase standardile vastava mõõtepunkti ja tuleb läbi viia vähemalt kolm 30 min pikkust mõõtmist. Mõõtetulemused peavad olema teisendatud kujule, mis on võrreldavad vastavate keskmise võimsusega põletusseadme heite

piirväärtustega (sh ühikus mg/Nm³, arvestatud 6% O₂ sisalduse juures). Mõõtmisi võib teha vaid vastavat akrediteeringut omav labor, kes peab tagama kasutatava meetodi vastavuse asjakohastele standarditele ning mõõtmiste (sh mõõtepunkti valiku) esinduslikkuse. Mõõtmised ning mõõtmiste aruanne peavad vastama asjakohaste õigusaktidega kehtestatud nõuetele. Mõõtmiste aruanne esitada Keskkonnaametile esimesel võimalusel peale selle saamist laborilt, kuid mitte hiljem kui 2 nädala jooksul, kasutades keskkonnaotsuste infosüsteemi KOTKAS kohustuse moodulit".

Lähtudes eeltoodust ja arvestades, et antud keskkonnaloa taotluse menetluse käigus ei tuvastanud loa andja taotluses kirjeldatud tegevuse vastuolu KeÜS, AÕKS ja muude seadusest tulenevate alamate õigusaktidega, saab loa andja anda keskkonnaloa nr KL-521695.

Keskkonnatasud ja aruandlus

Keskkonnaloaga vee erikasutuse korras põhjaveevõtul tuleb maksta vee erikasutusõiguse tasu (keskkonnatasude seaduse (edaspidi *KeTS*) § 7 p 3, § 10 lg 1). Saasteainete heitmisel välisõhku, veekogusse, põhjavette või pinnasesse rakendatakse saastetasu (KeTS § 14 lg 1). Saastetasu ei nõuta, kui KeTS § 17 lõikes 1 nimetatud aineid ja ühendeid heidetakse veekogusse, põhjavette või pinnasesse sademeveega sademeveekanalisatsiooni kaudu ning see vesi vastab VeeS alusel KeTS § 17 lõikes 1 punktides 1–7 ja 9 nimetatud ainete ja ühendite osas kehtestatud keskmistele piirväärtustele (KeTS § 17 lg 3). Kui KeTS § 17 lõikes 3 nimetatud sademevee kvaliteedinäitajad ei vasta VeeS alusel KeTS § 17 lõike 1 punktides 1-7 ja 9 nimetatud ainete ja ühendite osas sademevee kohta kehtestatud keskmistele piirväärtustele, tasutakse saastetasu saasteainete piirväärtusi ületava koguse eest KeTS §-s 20 sätestatu järgi (KeTS § 17 lg 5).

Keskkonnatasu deklaratsioon tuleb lähtuvalt KeTS §-st 33⁴ Keskkonnaametile esitada posti teel, elektroonilisel andmekandjal, elektroonilist andmesidet kasutades või keskkonnaotsuste infosüsteemi või muu infosüsteemi kaudu või anda üle Keskkonnaametile hiljemalt aruandekvartalile järgneva kuu 17. kuupäevaks.

Sademevee väljalaskmete omaseire analüüsid on saastetasu arvutuse aluseks ning need tuleb esitada keskkonnaotsuste infosüsteemis koos seirearuannetega. Kui loas on sätestatud kohustus korraldada suublasse juhitas vees sisalduvate saasteainete seiret harvemini kui üks kord kvartalis, arvutatakse saastetasu selle aruandekvartali kohta, mil seiret ei teostata, viimaste saastetasu arvutamise aluseks olnud seiretulemuste alusel (KeTS § 32 lõige 6²).

Keskkonnatasu tuleb maksta Maksu- ja Tolliameti poolt avatud ettemaksukontole. Ettemaksukontolt mahaarvestamine toimub automaatselt kohustuse tähtaja saabudes. Keskkonnatasu arvutus tuleb esitada ka juhul, kui reaalselt keskkonnakasutust pole toimunud.

Loa omaja on kohustatud esitama üks kord aastas veekasutuse aruande (VeeS § 195 lg 1) ja välisõhu saastamisega seotud aruande (AÕKS § 127 lg 2).

3.3. Ettepanekute ja vastuväidete kaalumine

Ettepanekuid ja/või vastuväiteid esitas 26.04 MTÜ Meie Nursipalu (registreeritud 26.04.2024 dokumendi nr DM-127643-10). MTÜ Meie Nursipalu vastuväited on suunatud ainult õhuloale enne menetluste M-128189 ja M-127643 liitmist. MTÜ Meie Nursipalu on seisukohal "et keskkonnaluba ei saa praegu välja anda. Enne keskkonnaloa väljaandmist tuleb ära oodata Natura asjakohase hindamise tulemused ja edasised otsused seoses käesoleva loamenetlusega teha Natura asjakohase hindamise tulemustest lähtuvalt".

1. Juhime Keskkonnaameti tähelepanu asjaolule, et Nursipalu katlamaja soovitakse ehitada Tsiatsungõlmaale, kus tegevus peab lähtuma Vabariigi Valitsuse korraldusest nr. 266. Antud juhul ei saa käsitleda Nursipalu katlamaja loamenetlust täiesti eraldiseisvalt. Keskkonnaloa eelnõus puudub isegi viide eelnimetatud korraldusele.

2. Eelnõu sisus on jäetud välja toomata oluline asjaolu, et Tsiatsungõlmaa ümbruses on kaitstavaid loodusobjekte. Eelnõus on põhjendatud loa andmist ja keskkonnamõju eelhindamise mittevajalikkust ka väitega, et seal pole kaitstavaid loodusobjekte. Keskkonnaametil peaks aga teada olema ja ka VV korralduses nr 266 aluseks olevas keskkonnaülevaate dokumendis on kirjas, et Tsiatsungõlmaa kinnitust 0,3 km kaugusel asub Juba küla kanakull püsielupaik. Juhime tähelepanu, et Natura eelhindamise ekspert leidis, et Tsiatsungõlmaa ümbruses lubatavatel I-etapi tegevustel võib olla püsielupaigale oluline mõju ja mõjusid tuleb hinnata Natura asjakohases hindamises, mis on täna käimas ja mille tulemused selguvad hiljemalt 2024 aasta lõpuks.

3. Keskkonnaloa korralduse eelnõus on öeldud: „Ei ole oodata, et ettevõtte tegevus võiks, kas üksi või koosmõjus teiste tegevustega avaldada ebasoodsat mõju Natura 2000 võrgustiku aladele või kaitstavatele loodusobjektidele ning keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnangut ei anta.“ Juhime tähelepanu, et lähtuvalt VV korraldusest nr 266 on käimas Natura 2000 asjakohane hindamine, kus muuhulgas tuleb arvestada kumulatiivseid mõjusid. Antud keskkonnaloa käsitlemine eraldiseisvalt VV korraldusest nr 266 on vastuolus EL õigusega ja Keskkonnaameti visiooni ja põhimõtetega. On ju Keskkonnaameti kodulehelgi öeldud: “Vastutame selle eest, et keskkonnakasutusega seotud mõjud on hinnatud, riskid tehnoloogiate valikul arvesse võetud, parimad praktikad juurutatud ning keskkonnale tekitatud kahjud kompenseeritud“. Antud juhul on Keskkonnaametil teada, et Natura mõjud ei ole veel asjakohaselt hinnatud. Seega ei saa ennatlikult keskkonnaluba välja anda. Enne keskkonnaloa väljaandmist tuleb ära oodata Natura asjakohase hindamise tulemused. EL Elupaikade direktiivi juhendi C-C kohaselt ja Euroopa Kohtu kohtuasja C-182/10 tehtud otsuse punktide 69 ja 70 kohaselt: lasuvad liikmesriikidel „ elupaikade “ direktiivist tulenevalt kohustused sõltumata sellest, milline on kava või projekti kinnitama pädev ametiasutus. Elupaikade direktiivi artikli 6 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et see ei luba siseriiklikul asutusel, sealhulgas seadusandlikul organil, anda luba kavale või projektile, ilma et oleks tagatud see, et kava või projekt ei avalda negatiivset mõju asjaomase ala terviklikkusele. Teisisõnu, seaduse alusel ei saa anda kava või projekti elluviimiseks luba, kui eelnevalt ei ole vastavalt elupaikade direktiivi

artikli 6 lõikele 3 viidud läbi asjakohast hindamist või kui asjakohase hindamise tulemusena ei ole tehtud kindlat järeldust, et kava või projekt ei avalda negatiivset mõju ala terviklikkusele. Kui kava või projektiga seotud nimetatud ala terviklikkusele negatiivsete mõjude puudumise suhtes jääb püsima kahtlus, peab pädev asutus kavale või projektile loa andmisest keelduma (otsus kohtuasjas C-127/02, punkt 57). Lisaks on Euroopa Kohus sedastanud, et loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 teises lauses sätestatud loa andmise kriteerium hõlmab ettevaatusprintsipi ning võimaldab tõhusalt vältida plaanis olevate kavade või projektide tõttu alade terviklikkusele avaldatavat negatiivset mõju. Sellest loa andmise kriteeriumist leebema kriteeriumiga pole võimalik sama tõhusalt tagada nimetatud artiklis taotletud alade kaitse-eesmärgi saavutamist (otsus kohtuasjas C- 127/02, punkt 58).

4. VV korraldus nr 266 ütleb, et ei kohaldata Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadust (KeHJS). Käesoleva keskkonnaloa eelnõu järgi aga rakendatakse tavapäraselt KeHJS menetlust, arvestamata siinjuures VV korraldust. Seega on antud keskkonnaloa menetlus vastuolus VV korralduses sätestatuga.

5. VV korralduses nr 226 ei ole öeldud, et Nursipalu katlamaja ehitamine on I etapi tegevusena vältimatult vajalik. Nursipalu harjutusvälja arendusprogrammis ei ole seda üldse ette nähtud 2 . Seega ei saa olla antud loamenetluses ajasurvet ja loa praegu väljaandmata jätmine ei mõjuta VV korralduses nr 226 ettenähtud tegevuste elluviimist

Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri korralduse nr 266 punktis nr 3.2 on selgitatud, et teeninduslinnaku rajamine toimub sõltumatult harjutusvälja laiendamisest. Katlamaja rajamine kuulub teeninduslinnaku alla ja Natura hindamine ei ole antud menetluse raames vajalik. Lähimad Natura võrgustiku alad asuvad katastriüksusest Tsiatsungõlmaa (91804:001:0279) enam kui 2,5 km kaugusel. Juba kanakulli püsielupaik asub katastriüksusest Tsiatsungõlmaa ligikaudu 450 m kaugusel, lähim pesapuu umbes 700 m kaugusel.

Keskkonnaamet on seisukohal, et teeninduslinnaku katlamaja rajamise ja kasutamisega viidatud kaugustel ei kaasne häiringuid, mis võiksid avaldada olulist mõju kaitstavatele loodusobjektidele. Rajatava katlamaja poolt põhjustatud saasteainete kontsentratsioonid piirkonnas ei põhjusta tunni-, ööpäeva- ega aastakeskmist õhukvaliteedi piirväärtuse (ÕPV) ületamist.

3.4. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad käitajal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima AÕKS, VeeS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et seadusandlusest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale.

Olulisemad keskkonnavalaselt kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Loa omaniku meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: [Loa omaja meelespea | Keskkonnaamet](#).

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Meelis Mägi
juhataja
Kliima- ja välisõhubüroo